

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ

НАПЕРЕДОДНІ ВИБОРІВ У КРАЇНАХ ЄС

Експертне опитування

ЧЕСЬКА РЕСПУБЛІКА

ПОЛЬЩА

РУМУНІЯ

2025

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ

НАПЕРЕДОДНІ ВИБОРІВ У КРАЇНАХ ЄС

Експертне опитування

Скепсис щодо розширення ЄС, зокрема в контексті вступу України, регулярно висловлюється в європейських країнах. Росія активно використовує відповідні переконання для втручання в політику країн-членів ЄС.

У цьому контексті вибори є особливо вразливим періодом в інформаційному середовищі, оскільки електоральні кампанії характеризуються пришвидшенням динаміки новин і медіаконтенту на суспільно та політично значущі теми.

Ці ризики стають особливо актуальними в найближчі місяці у зв'язку з виборами в Чеській Республіці, Польщі та Румунії. Зокрема, у травні 2025 року президентські вибори відбудуться в Польщі та Румунії, а у вересні громадяни Чехії обиратимуть новий склад парламенту.

У зв'язку з цим, у межах проєкту «Європейська інтеграція України та вибори в країнах ЄС. Інформаційний аспект» Український кризовий медіа центр провів експертне опитування методом анкетування.

Методологія: У дослідженні взяли участь понад 115 журналістів, науковців, політологів, експертів з інформаційної безпеки з Чеської Республіки, Польщі та Румунії. Опитування проводилося з 10 по 20 березня 2025 року.

Метою опитування є з'ясування сприйняття експертною спільнотою Чехії, Польщі та Румунії тенденцій та динаміки медійного висвітлення європейської інтеграції України в інформаційному просторі їхніх країн.

Дане опитування спрямоване на привертання уваги до теми європейської інтеграції України та проблеми антиукраїнської дезінформації в медіапросторі зазначених країн напередодні виборів.

Респондентам було запропоновано відповісти на **п'ять питань**:

- Як ви оцінюєте рівень загрози, яку може становити російське інформаційне втручання для виборчого процесу та вільного волевиявлення у вашій країні?
- Наскільки актуальною є тема європейської інтеграції України в інформаційному дискурсі Чеської Республіки / Польщі / Румунії станом на березень 2025 року?
- Чи очікуєте ви, що тема розширення ЄС, зокрема вступ України, буде використана політичними акторами в рамках виборчих кампаній?
- Чи присутні в традиційних медіа (телебачення, преса, радіо) або соціальних платформах (Facebook, TikTok, X тощо) маніпулятивні наративи та дезінформація, що пов'язані з темою євроінтеграції України?
- Який вплив може мати гіпотетичне розміщення військового контингенту вашої країни на території України (після підписання мирної угоди) на суспільну думку щодо вступу України до ЄС?

Оцінки експертів ґрунтувалися на публічно доступних або узагальнених даних.

Опитування було проведене за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження» в межах проєкту «Європейське Відродження України». Зміст цього дослідження є винятковою відповідальністю авторів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження».

ЧЕСЬКА РЕСПУБЛІКА

35 РЕСПОНДЕНТІВ

1. Як ви оцінюєте рівень загрози, яку російське інформаційне втручання може становити для виборчого процесу та вільного волевиявлення громадян в контексті парламентських виборів 2025 року?

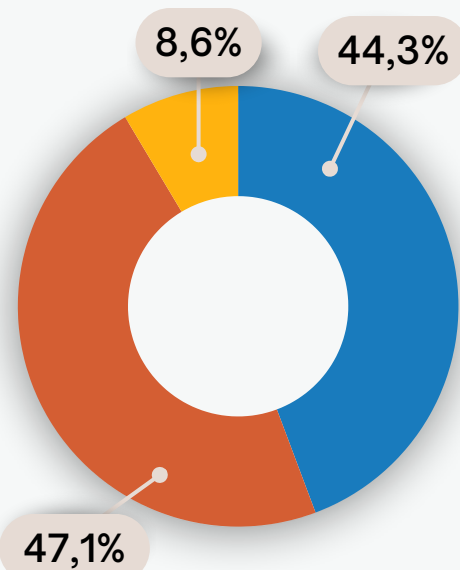
Майже половина опитаних експертів оцінює загрозу інформаційного втручання з боку Росії як високу. Приблизно така ж кількість респондентів вважає, що російське інформаційне втручання є обмеженим і навряд чи суттєво вплине на результати виборів.

● (Високий рівень) Російське інформаційне втручання становить серйозну загрозу і має потенціал суттєво вплинути на результати виборів

● (Помірний рівень) Вплив російського інформаційного втручання на виборчий процес є обмеженим і навряд чи суттєво вплине на результати

● (Низький рівень) Російська пропаганда має мінімальний вплив на виборчий процес і практично не впливає на підсумки

● (Немає загрози) Російське інформаційне втручання не становить загрози для виборчого процесу

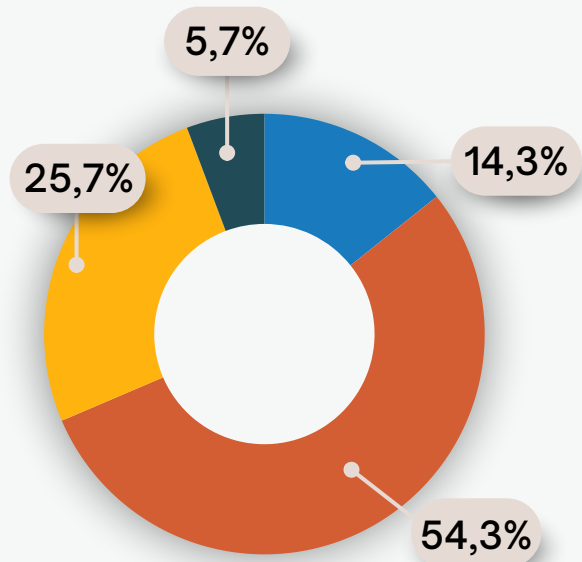

* У деяких інфографіках цифри у відсотках були округлені для зручності відображення

2. Наскільки актуальною є тема європейської інтеграції України в інформаційному дискурсі вашої країни станом на березень 2025 року?

Понад половина експертів з Чеської Республіки зазначають, що тема європейської інтеграції України епізодично присутня в медійному просторі їхньої країни.

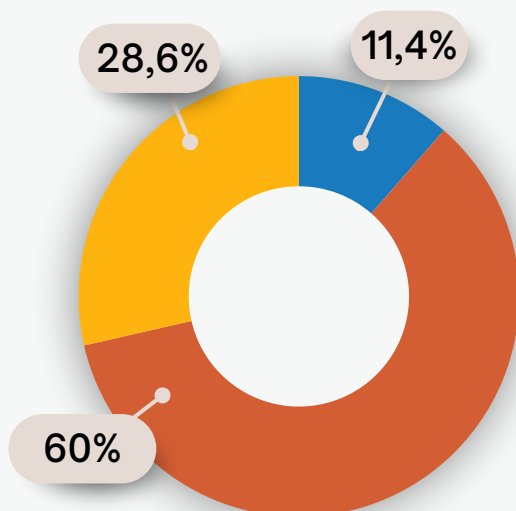
- Так, вона постійно присутня
- Так, іноді привертає увагу медіа залежно від новин та подій
- Ні, але може стати більш актуальною залежно від ходу переговорів щодо членства України в ЄС
- Ні, медіа не приділяють уваги цій темі

3. Чи очікуєте ви, що тема розширення ЄС, зокрема вступ України, буде порушуватися у виборчих кампаніях політичних партій?

60% респондентів відповіли, що тема європейської інтеграції України буде присутня в політичному порядку денному парламентських виборів у Чеській Республіці, залежно від розвитку подій. Водночас третина опитаних вважає, що це питання не викличе інтересу з боку учасників виборчої гонки.

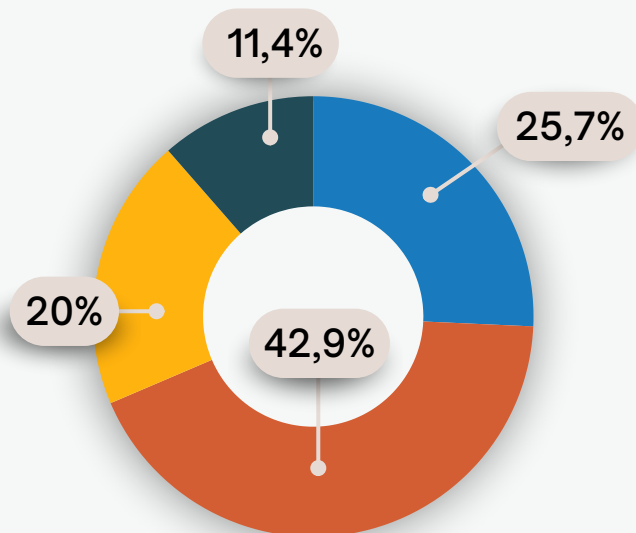
- Так, це може стати однією з основних тем, пов'язаних із зовнішньою політикою
- Може епізодично набувати актуальності (залежно від резонансних подій)
- Ця тема не отримає суттєвої уваги
- Важко сказати

4. Чи присутні в традиційних медіа або чеському сегменті соціальних мереж (Facebook, TikTok, X тощо) маніпулятивні наративи та дезінформація, пов'язані з темою європейської інтеграції України?

Майже половина респондентів вважає, що інформаційні кампанії проти ідеї європейської інтеграції України мають ситуативний характер. Водночас чверть експертів відзначають цілеспрямовані кампанії з дискредитації.

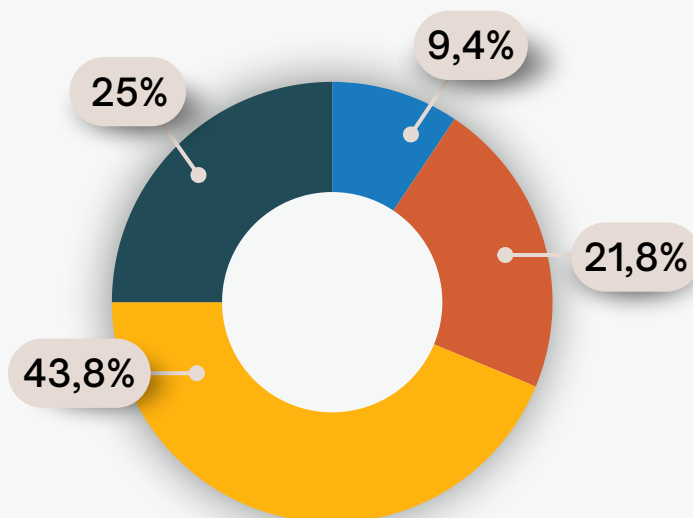
- Так, я бачу цілеспрямовані та скоординовані операції
- Кампанії проти вступу України до ЄС є фрагментарними та періодичними
- Ні. Тема вступу України до ЄС не є об'єктом маніпуляцій та дезінформації
- Важко сказати

5. Одним з можливих сценаріїв врегулювання російсько-української війни є розміщення європейських контингентів на території України. Якщо такий сценарій реалізується (розміщення чеського військового контингенту на території України після підписання мирної угоди), який вплив це матиме на підтримку вступу України до ЄС в чеському суспільстві?

Понад 40% респондентів вважають, що у разі розгортання чеського контингенту ставлення до вступу України в ЄС погіршиться.

- Підтримка європейської інтеграції України зростає
- Підтримка залишиться на нинішньому рівні
- Вступ України до ЄС стане менш популярним
- Я не бачу зв'язку

ПОЛЬЩА

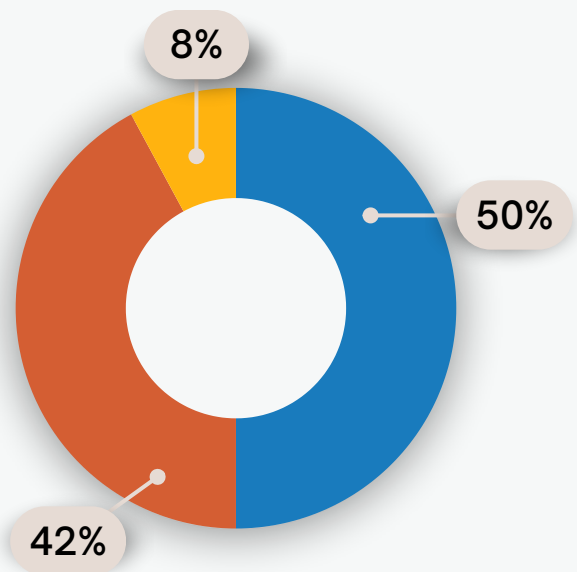
38 РЕСПОНДЕНТІВ

1. Як ви оцінюєте рівень загрози, яку російське інформаційне втручання може становити для виборчого процесу та вільного волевиявлення громадян в контексті президентських виборів 2025 року?

Думки експертів щодо потенційного інформаційного впливу російської дезінформації на вибори в Польщі розділилися майже порівну. Половина опитаних вважає ймовірність такої загрози високою, тоді як приблизно стільки ж респондентів оцінюють її як помірну.

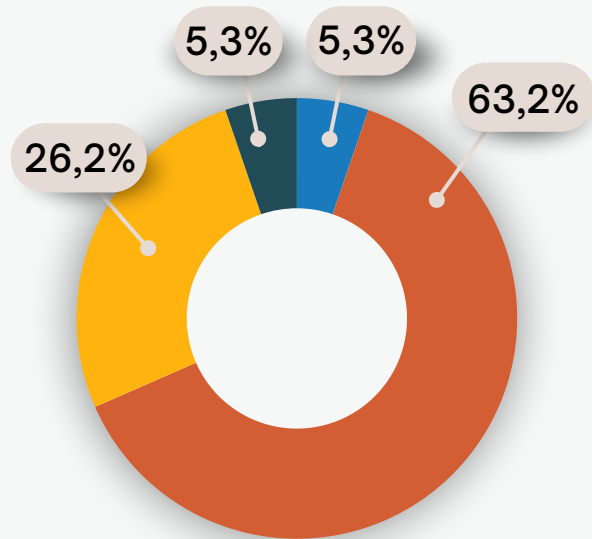
- (Високий рівень)** Російське інформаційне втручання становить серйозну загрозу і має потенціал суттєво вплинути на результати виборів
- (Помірний рівень)** Вплив російського інформаційного втручання на виборчий процес є обмеженим і навряд чи суттєво вплине на результати
- (Низький рівень)** Російська пропаганда має мінімальний вплив на виборчий процес і практично не впливає на підсумки
- (Немає загрози)** Російське інформаційне втручання не становить загрози для виборчого процесу

2. Наскільки актуальною є тема європейської інтеграції України в інформаційному дискурсі вашої країни станом на березень 2025 року?

Як видно з результатів, найбільша частка респондентів зазначає, що тема європейської інтеграції України частково присутня в польському медіапросторі, тоді як близько 25% вважають, що це питання може повернутися до порядку денного залежно від розвитку подій.

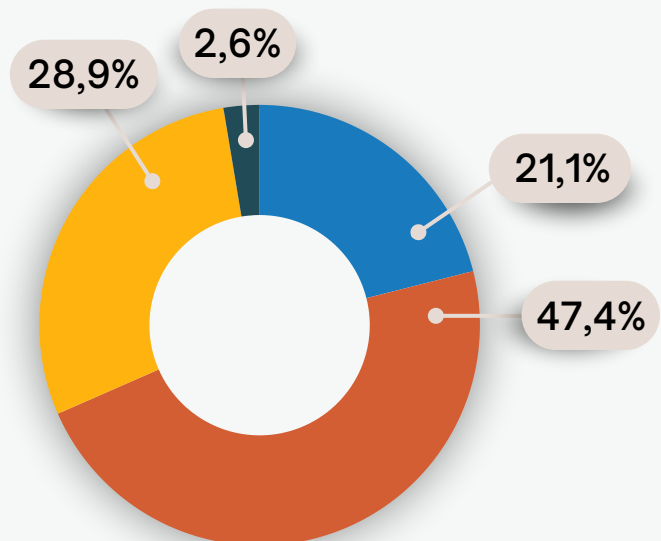
- Так, вона постійно присутня
- Так, іноді привертає увагу медіа залежно від новин та подій
- Ні, але може стати більш актуальною залежно від ходу переговорів щодо членства України в ЄС
- Ні, медіа не приділяють уваги цій темі

3. Чи очікуєте ви, що тема розширення ЄС, зокрема вступ України, буде порушуватися у виборчих кампаніях кандидатів у президенти?

Примітно, що лише 21% опитаних експертів очікують, що теми, пов'язані з європейською інтеграцією України, отримають значне висвітлення та увагу з боку кандидатів у президенти.

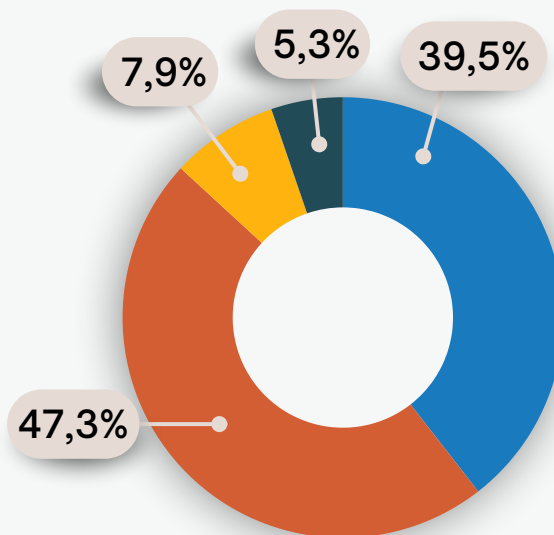
- Так, це може стати однією з основних тем, пов'язаних із зовнішньою політикою
- Може епізодично набувати актуальності (залежно від резонансних подій)
- Ця тема не отримає суттєвої уваги
- Важко сказати

4. Чи присутні в традиційних медіа або польському сегменті соціальних мереж (Facebook, TikTok, X тощо) маніпулятивні наративи та дезінформація, пов'язані з темою європейської інтеграції України?

Оцінки експертів щодо того, чи є інформаційні кампанії проти теми європейської інтеграції України скоординованими або радше ситуативними, розділилися майже порівну.

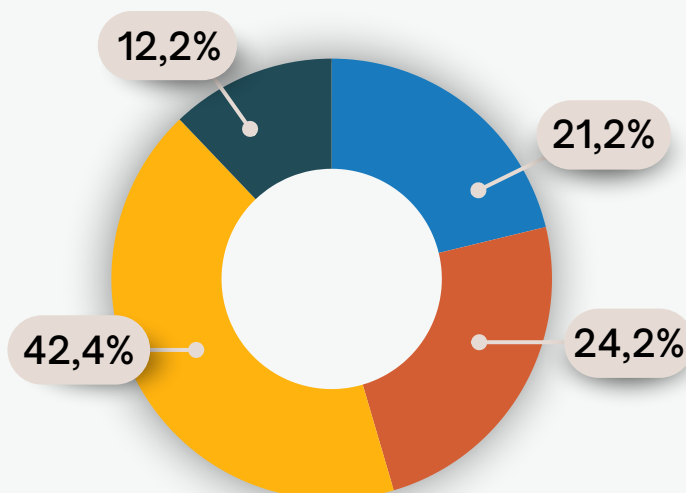
- Так, я бачу цілеспрямовані та скоординовані операції
- Кампанії проти вступу України до ЄС є фрагментарними та періодичними
- Ні. Тема вступу України до ЄС не є об'єктом маніпуляцій та дезінформації
- Важко сказати

5. Одним з можливих сценаріїв врегулювання російсько-української війни є розміщення європейських контингентів на території України. Якщо такий сценарій реалізується (розміщення польського військового контингенту на території України після підписання мирної угоди), який вплив це матиме на підтримку вступу України до ЄС в польському суспільстві?

Думки експертів майже порівну розділилися. Втім, дещо більша кількість респондентів вважає, що за описаного сценарію ставлення польського суспільства до європейської інтеграції України погіршиться.

- Підтримка європейської інтеграції України зросте
- Підтримка залишиться на нинішньому рівні
- Вступ України до ЄС стане менш популярним
- Я не бачу зв'язку

РУМУНІЯ

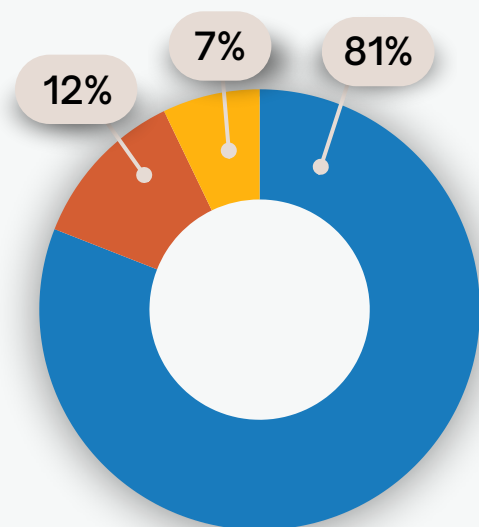
42 РЕСПОНДЕНТИ

1. Як ви оцінюєте рівень загрози, яку російське інформаційне втручання може становити для виборчого процесу та вільного волевиявлення громадян в контексті президентських виборів 2025 року)?

Більшість респондентів вважає, що рівень загрози російського інформаційного втручання у виборчий процес у Румунії залишається високим.

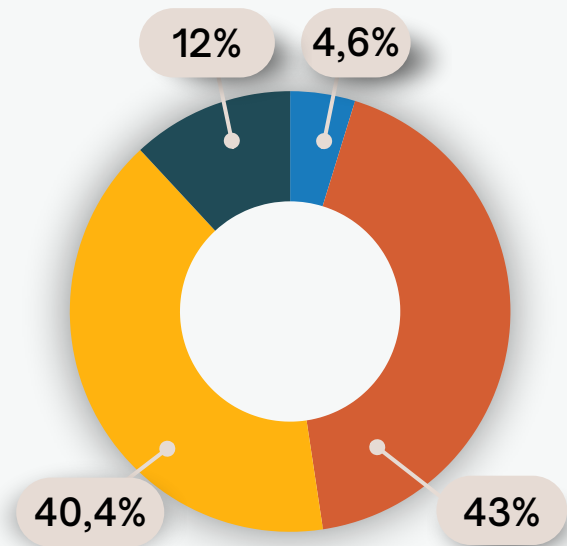
- (Високий рівень) Російське інформаційне втручання становить серйозну загрозу і має потенціал суттєво вплинути на результати виборів
- (Помірний рівень) Вплив російського інформаційного втручання на виборчий процес є обмеженим і навряд чи суттєво вплине на результати
- (Низький рівень) Російська пропаганда має мінімальний вплив на виборчий процес і практично не впливає на підсумки
- (Немає загрози) Російське інформаційне втручання не становить загрози для виборчого процесу

2. Наскільки актуальною є тема європейської інтеграції України в інформаційному дискурсі вашої країни станом на березень 2025 року?

Думки експертів розділилися порівну. Водночас варто відзначити, що лише 2 респонденти з 42 вважають, що тема європейської інтеграції України отримує достатнє висвітлення в румунських медіа.

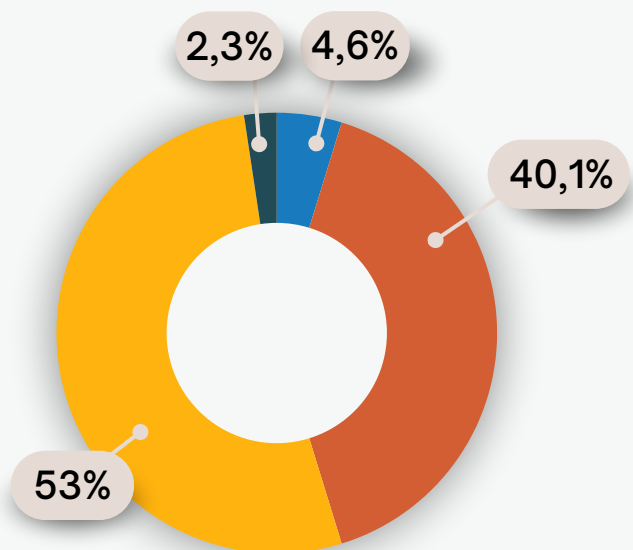
- Так, вона постійно присутня
- Так, іноді привертає увагу медіа залежно від новин та подій
- Ні, але може стати більш актуальною залежно від ходу переговорів щодо членства України в ЄС
- Ні, медіа не приділяють уваги цій темі

3. Чи очікуєте ви, що тема розширення ЄС, зокрема вступ України, буде порушуватися у виборчих кампаніях кандидатів у президенти?

Аналогічно, румунські експерти відзначають вкрай низький рівень зацікавленості темою європейської інтеграції України з боку кандидатів у президенти.

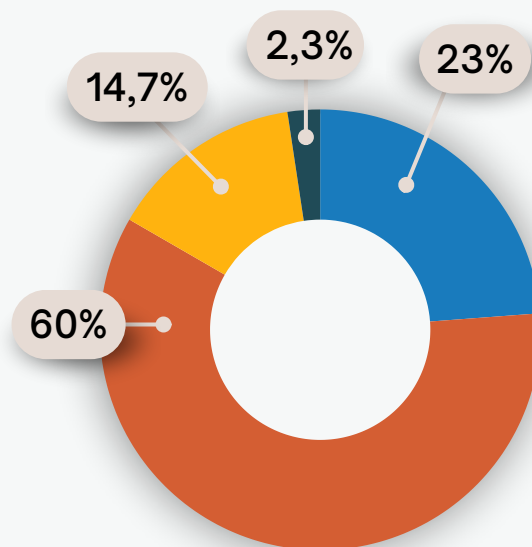
- Так, це може стати однією з основних тем, пов'язаних із зовнішньою політикою
- Може епізодично набувати актуальності (залежно від резонансних подій)
- Ця тема не отримає суттєвої уваги
- Важко сказати

4. Чи присутні у традиційних медіа або румунському сегменті соціальних мереж (Facebook, TikTok, X тощо) маніпулятивні наративи та дезінформація, пов'язані з темою європейської інтеграції України?

60% респондентів вважають, що інформаційні операції проти європейської інтеграції України мають фрагментарний і періодичний характер.

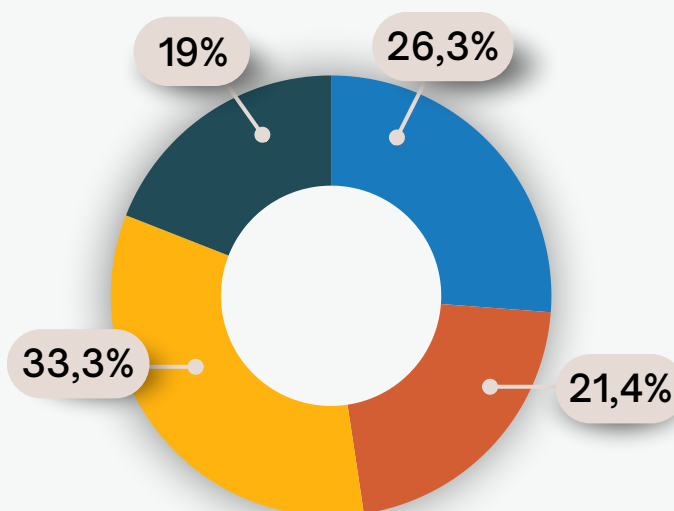
- Так, я бачу цілеспрямовані та скоординовані операції
- Кампанії проти вступу України до ЄС є фрагментарними та періодичними
- Ні. Тема вступу України до ЄС не є об'єктом маніпуляцій та дезінформації
- Важко сказати

5. Одним з можливих сценаріїв врегулювання російсько-української війни є розміщення європейських контингентів на території України. Якщо такий сценарій реалізується (розміщення румунського військового контингенту на території України після підписання мирної угоди), який вплив це матиме на підтримку вступу України до ЄС в румунському суспільстві?

Думки експертів з цього питання є доволі поляризованими і майже рівномірно розподілені між різними варіантами — від зростання підтримки європейської інтеграції України до її зниження. Експерти, які надали розгорнуту відповідь (зелений сегмент), вважають сценарій розміщення румунських підрозділів в Україні вкрай малоімовірним.

- Підтримка європейської інтеграції України зростає
- Підтримка залишиться на нинішньому рівні
- Вступ України до ЄС стане менш популярним
- Я не бачу зв'язку

ЕКСПЕРТИ, ЯКІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В ОПИТУВАННІ ПУБЛІЧНО:

ЧЕСЬКА РЕСПУБЛІКА

František Kalenda
Peter Jancarík
Pavel Havlíček
Sarah Komarová
Aneta Jarmolíkova
Róbert Bednár
Petr Ocelík
Karel Svoboda
Miloš Gregor
Miroslav Mareš
Adriana Dergam
Jarolim Antal
Michal Beneš
Petr Cermak
Ján Michalčák
Aneta Zachová

ПОЛЬЩА

Monika Szafrńska
Maksymilian Mirecki
Adam Borowski
Lukasz Gruszczynski
Wojciech Przybylski
Małgorzata Zachara-Szymańska
Krzysztof Izdebski
Jerzy Wójcik
Krzysztof M. Zalewski
Łukasz Szurmiński
Jarostaw Szymanek
Łukasz Przybyszewski
Michał Rulski
Jakub Olchowski
Kacper Dziekan
Weronika Kiebzak
Tomasz Smura
Bartosz Krzyżaniak
Bartosz Testawski
Tadeusz Michrowski
Szymon Bachrynowski
Piotr Wójcik

РУМУНІЯ

Sergiu Mitrescu
Adrian Duta
Răzvan Ceuca
Teodor Lucian Moga
Ludmila Stuparu
Alexandru Varzaru
Daniela Burciu
Nicolae Tibrişan
Cezar Petrescu
Baboi-Stroe Adrian
Andreea Soare
Georgiana Costea
Mihaela Mindrescu
Adrian Tudose
Cristian Dorobanţu
Cristian Ghita
Claudiu Codreanu
Eliza Vaş
Dragoş Ioniţă
Claudiu Degeratu
Mihai Marc
Teodor Irene
Mihai Zodian
Ciprian Cucu
Rufin Zamfir